

Vybrané kapitoly zo siet'ovej bezpečnosti I.

(Vzdelávanie pre zamestnancov verejnej správy v kategórii
používateľov „IT manažér“, „informatik“, „zamestnanec v
kybernetickej bezpečnosti“ – modul č. 3)

Meno a priezvisko

XX.XX.XXXX

KC KB UPJŠ

<https://cyberawareness.sk/>

The screenshot shows the homepage of the KC KB UPJS website. At the top, there are logos for KCKB UPJS and CSIRT UPJS. The navigation menu includes 'O projekte', 'Aktivity', 'Vzdelávanie', and 'Informácia o konaní vzdelávacích aktivít', along with a language selector for 'EN' and a search icon. The main banner features a glowing shield and padlock icon on the left and the text 'Vitajte na oficiálnom webovom sídle KC KB na UPJŠ' on the right. Below the banner, there are logos for the European Union (Financované Európskou úniou NextGenerationEU), the 'PLÁN [OBNOVY]' (Recovery Plan), and the Ministry of Investments, Regional Development and Information Technology of the Slovak Republic. At the bottom, there are four blue buttons with icons and text: 'Expertná činnosť' (Expertise), 'Výskum' (Research), 'Vzdelávanie' (Education), and 'Spolupráca' (Cooperation).

Vzdelávacia aktivita (I.)

- Časový harmonogram
  - 08:30 – 10:00 – 1. blok
  - 10:00 – 11:30 – 2. blok
  - 11:30 – 12:30 – obedňajšia prestávka
  - 12:30 – 14:00 – 3. blok
  - 14:00 – 15:30 – 4. blok

PLÁN [OBNOVY]

Vzdelávacia aktivita (II.)

Číslo modulu	Názov modulu	Časová dotácia (45 min.)	Forma stretnutia
Modul č. 1	Úvod do KIB a riadenie KIB	8	Online / Prezenčne
Modul č. 2	Vybrané kapitoly z kryptografie	8	Prezenčne
Modul č. 3	Vybrané kapitoly zo sieťovej bezpečnosti	16	Prezenčne
Modul č. 4	Reaktívne a proaktívne činnosti	8	Prezenčne
Modul č. 5	Reaktívne činnosti – komunikácia	6	Prezenčne
Modul č. 6	Vybrané kapitoly z práva informačných a komunikačných technológií I.	8	Online / Prezenčne
Modul č. 7	Vybrané kapitoly z práva informačných a komunikačných technológií II.	8	Online / Prezenčne

Pojem sieťová bezpečnosť

- Odbor Informatiky
- Zabezpečenie siete a sieťových prvkov
- Koncové zariadenia
- Medziprvky
- Médiá
- Prevencia odcudzenia dát
- Kontrola prístupu k dátam

Úvod k zariadeniam MikroTik

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MikroTik

- Lotyšská spoločnosť
- Založená 1996
- Prvý smerovací softvér v roku 1997
- Prvé zariadenia v roku 2003

PLÁN [OBNOVY]

MikroTik

- Zameranie na profesionálne sieťové prvky (smerovače, prepínače, access pointy), ale aj na domáce riešenia (kombinované zariadenia)

PLÁN [OBNOVY]

Hardvérové rady zariadení MikroTik

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Príklady profesionálnych zariadení

Zdroj: https://cdn.mikrotik.com/web-assets/rb_images/1819_hi_res.png

Zdroj: https://cdn.mikrotik.com/web-assets/rb_images/1901_hi_res.png

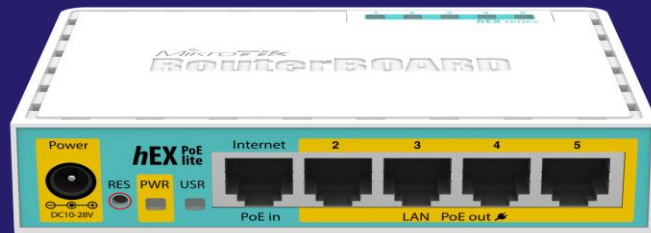
Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Príklady domácich zariadení

Zdroj: https://cdn.mikrotik.com/web-assets/rb_images/1085_hi_res.png

Zdroj: https://cdn.mikrotik.com/web-assets/rb_images/2213_hi_res.png

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Konfigurácia zariadení MikroTik

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Pripojenie

- Kábel RJ-45 priamy
- PC/NTB
- Ktorýkoľvek port okrem portu ether1, prípadne označeného ako „Internet“
  - v továrenském nastavení býva ether1 vyhradený pre pripojenie od ISP

PLÁN [OBNOVY]

Konfiguračné rozhranie

- WinBox
- WebFig
- CLI

PLÁN [OBNOVY]

WinBox

- Samostatná aplikácia
- 32/64 bit
- Bez nutnosti inštalácie = prenosná
- Často blokovávaná Firewallom
  - Nutné vypnúť blokovanie/pridať výnimku

PLÁN [OBNOVY]

WebFig

- Rozhranie prístupné z webového prehliadača
- Nie každý prehliadač zobrazí rovnako
  - Menej pohodlné a prehľadné

PLÁN [OBNOVY]

CLI

- Prístupné cez terminálový SW/Telnet/SSH
- RouterOS je Linux-based
  - Komplikované a dlhé príkazy

PLÁN [OBNOVY]

Skúmame zariadenie MikroTik

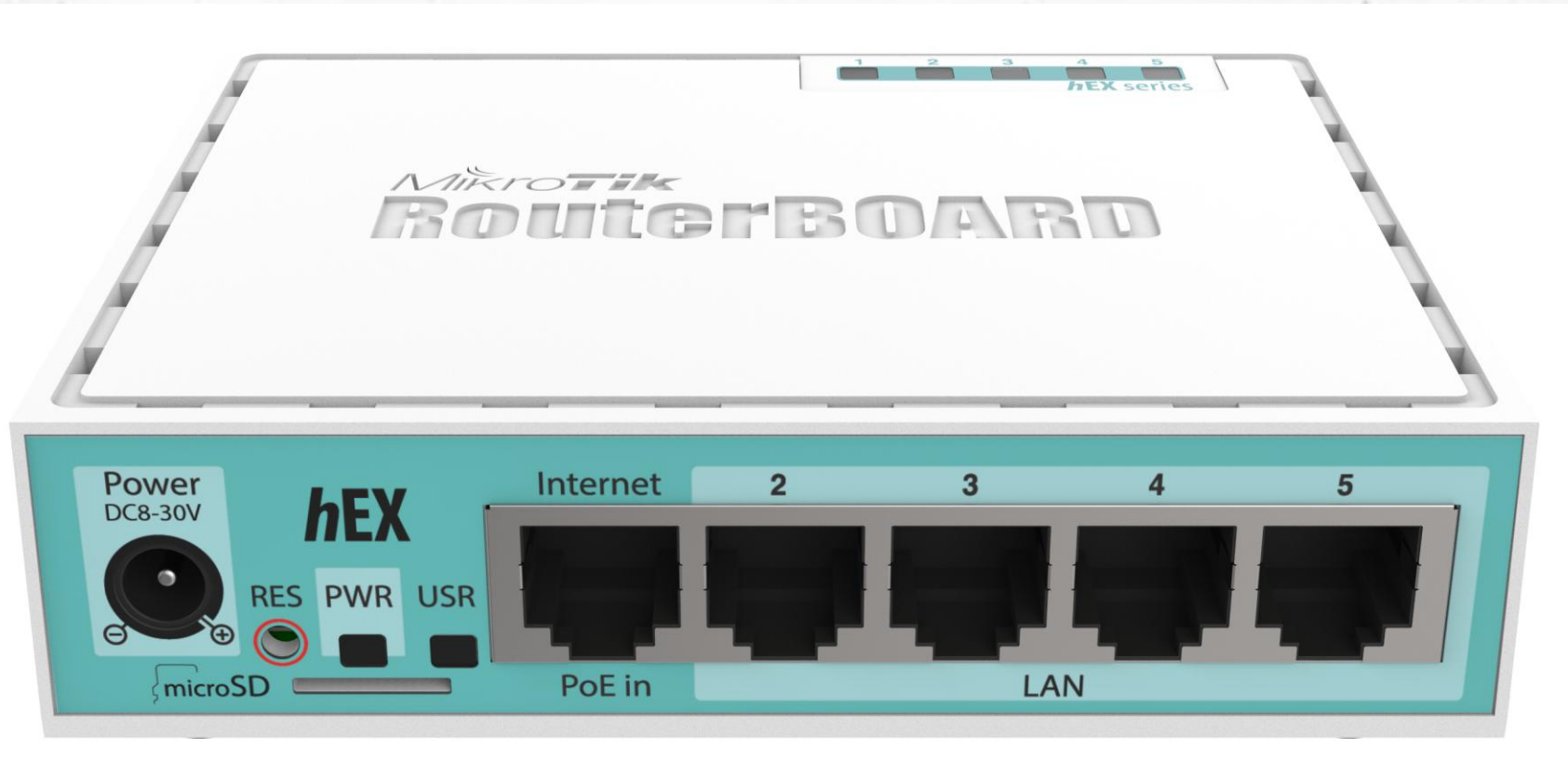
Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Routerboard hEX RB750Gr3

Zdroj: https://cdn.mikrotik.com/web-assets/rb_images/1405_hi_res.png

Základné nastavenia zariadení MikroTik

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

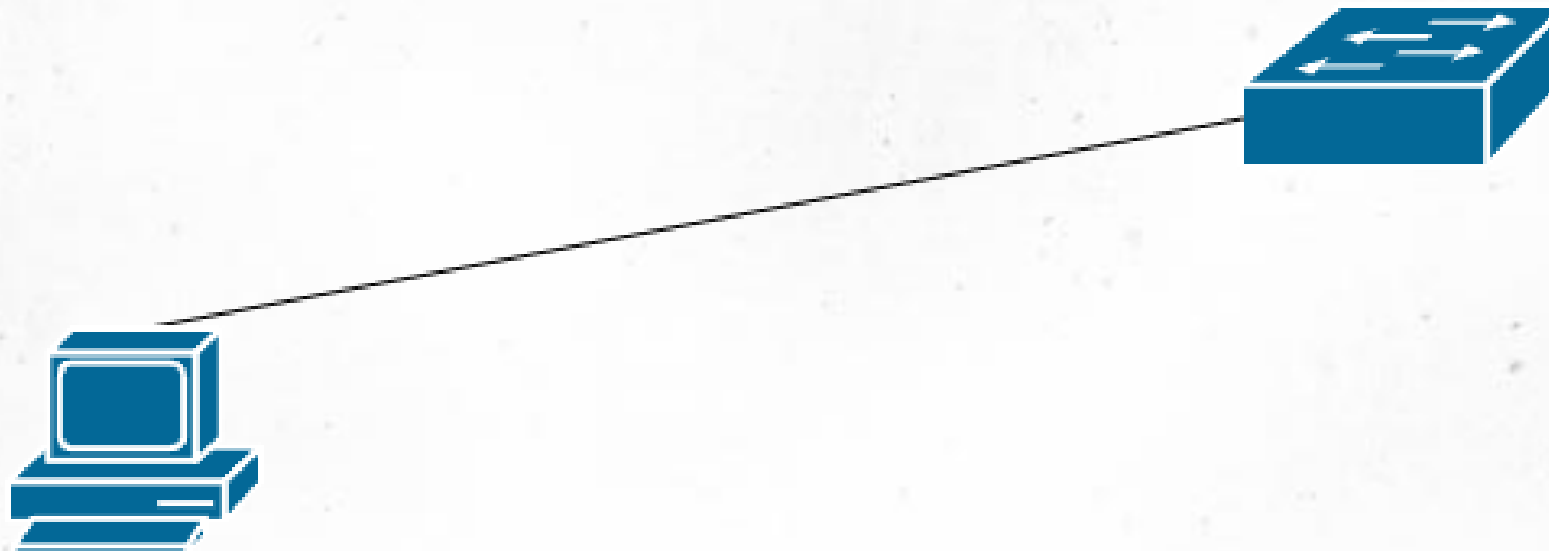
Zoznam základných nastavení

- Názov zariadenia
- Čas a dátum
- Heslo správcu
- Uvítacia správa
- Reštart a vypnutie
- Vymazanie konfigurácie
- Aktualizácia RouterOS
- Správa súčastí RouterOS
- Prístup k zariadeniu
- Užívatelia
- Komentáre
- Aktivácia/Deaktivácia
- Sledovacie protokoly (CDP, LLDP, MNDP)
- Netinstall

Topológia

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Zmena názvu zariadenia

System → Identity

PLÁN [OBNOVY]

Čas a dátum v zariadení

System → Clock

PLÁN [OBNOVY]

Heslo správcu

System → Password

PLÁN [OBNOVY]

Vymazanie konfigurácie

System → Reset Configuration

- Zaškrtneme „No default configuration“

PLÁN [OBNOVY]

Továrenské nastavenia

System → Reset Configuration

PLÁN [OBNOVY]

Reštart zariadenia

System → Reboot

PLÁN [OBNOVY]

Vypnutie zariadenia

System → Shutdown

PLÁN [OBNOVY]

Aktualizácia RouterOS

System → Packages

PLÁN [OBNOVY]

Správa súčastí RouterOS

System → Packages

PLÁN [OBNOVY]

Uživatelia

System → Users

PLÁN [OBNOVY]

Komentovanie nastavení

Ikonka komentára

PLÁN [OBNOVY]

Aktivácia/Deaktivácia nastavení

Značka a Krížik

PLÁN [OBNOVY]

Služby prístupu k zariadeniu

IP → Services

PLÁN [OBNOVY]

Sledovacie protokoly

IP → Neighbors →
Discovery Settings

PLÁN [OBNOVY]

Aktivita 1 – základná konfigurácia

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MikroTik ako prepínač

Prepínač

- Zariadenie 1. a 2. vrstvy ISO/OSI modelu
- Preposielanie rámcov (Frame) konkrétnym zariadeniam v LAN
- Možné 2 realizácie
  - Klasická (pomocou Bridge)
  - VLAN

PLÁN [OBNOVY]

MikroTik ako prepínač - konfigurácia

1. Vytvoríme a premenujeme (nepovinné) bridge
2. Do vytvoreného bridga pridáme rozhrania podľa potreby

Vytvorenie Bridga

- Bridge → karta Bridge → +
- Podľa potreby zmeníme názov

PLÁN [OBNOVY]

Pridanie rozhraní

- Bridge → karta Ports → +
- Postupne pridáme želané rozhrania

PLÁN [OBNOVY]

Aktivita – MikroTik ako prepínač

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

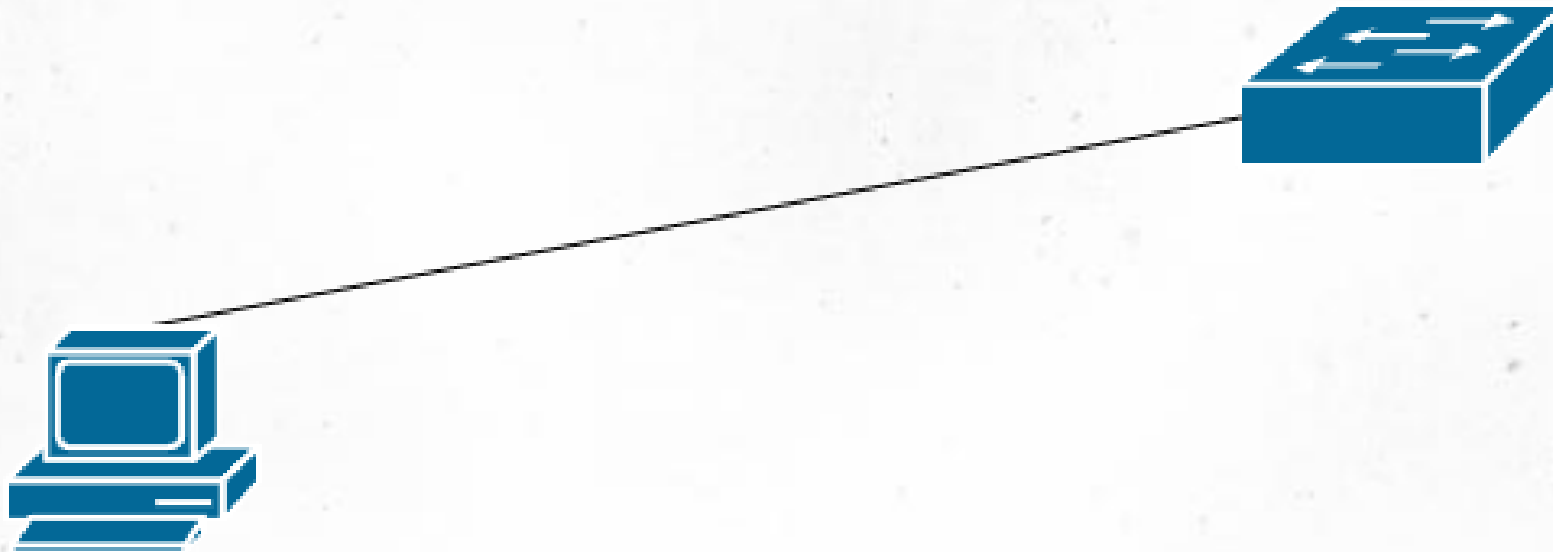
PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Topológia

Aktivita – zabezpečujeme porty prepínača

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Pridávanie pravidiel

- Bridge → karta Filters → +

PLÁN [OBNOVY]

Nastavujeme položky pravidla

- Chain – typ toku rámca
- Src MAC – Zdrojová adresa
- V karte Action volíme, čo sa s rámcom má stať

PLÁN [OBNOVY]

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MikroTik a VLAN

VLAN

- Virtual Local Area Network
- Oddelenie sietí bez potreby použitia L3 zariadenia (Smerovač, MLS)
- Oddelenie dátových tokov do konkrétnych rozhraní (dáta, hlas, IPTV)
- Identifikovaná číslom (VLAN ID) z rozsahu 1 - 4096

Typy VLAN

- Dátová
- Natívna
- Predvolená (defaultná)
- Hlasová (voice)
- Menežment
- Parkovacia (blackhole)

Dátová VLAN

- Prenos dát (internetový prístup)

PLÁN [OBNOVY]

Natívna VLAN

- Prenáša neznačkované dáta
- Predvolené VLAN ID = 1

PLÁN [OBNOVY]

Predvolená VLAN

- Nakonfigurovaná v každom prepínači od výroby
- Zabezpečuje základnú činnosť prepínača, ak ho nevieme/nemôžeme konfigurovať
- Predvolené VLAN ID = 1

PLÁN [OBNOVY]

Hlasová VLAN

- Použitie pri nasadení VoIP
  - Potrebné dodržať isté parametre siete (priepustnosť, oneskorenie)
  - Nutné oddeliť od ostatných (bezpečnosť)

PLÁN [OBNOVY]

Menežment VLAN

- Slúži na správu (lokálnu alebo vzdialenú) prepínačov pri realizácii VLAN
- Nutné oddeliť (bezpečnosť)

Parkovacia VLAN

- Slúži na umiestnenie nepoužitých rozhraní prepínača

PLÁN [OBNOVY]

Rozsahy VLAN

- Štandardný
  - VLAN 1 – 1005
  - VLAN 1 a VLAN 1001 – 1005 majú špeciálny účel
- Rozšírený
  - VLAN 1006 – VLAN 4096

PLÁN [OBNOVY]

Typy rozhraní vo VLAN

- Access
  - Pripojenie koncových zariadení
  - Pripojenie smerovača (dnes sa nepoužíva)
  - Prenáša informácie len z 1 konkrétnej VLAN
- Trunk
  - Pripojenie ďalšieho

Typy rozhraní vo VLAN

- Access
- Trunk
- Hybrid

Access rozhrania

- Pripojenie koncových zariadení
- Pripojenie smerovača
  - Legacy inter-vlan Routing (dnes sa nepoužíva)
- Prenáša informácie len z 1 konkrétnej VLAN

PLÁN [OBNOVY]

Trunk rozhrania

- Pripojenie ďalšieho prepínača
- Pripojenie ďalšieho smerovača
  - Router on a Stick
- Prenáša informácie z viacerých príp. všetkých VLAN

PLÁN [OBNOVY]

Aktivita – MikroTik a VLAN

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

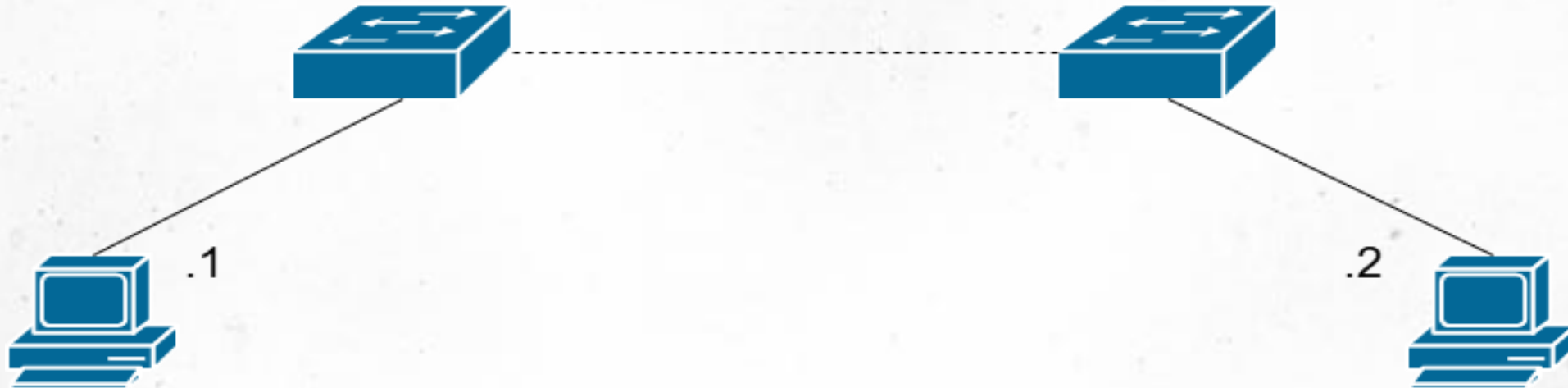

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Pracovný list číslo 3

Topológia

172.24.12.0/26

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Aktivita – zabezpečujeme porty prepínača vo VLAN

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ďakujem za pozornosť

 meno.priezvisko@upjs.sk

 <https://cyberawareness.sk>